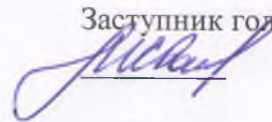

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Філософії та суспільних наук» (№ 701)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови НМК 1

 М.С. Романов

« 31 » 08 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЛОСОФІЯ

Галузі знань: 13 Механічна інженерія, 14 Електрична інженерія

Спеціальності: 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка, 144 Теплоенергетика

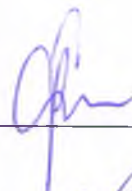
Освітні програми: Роботомеханічні системи та логістичні комплекси, Комп'ютерний інжиніринг, Газотурбінні установки і компресорні станції, Авіаційні двигуни та енергетичні установки, Технології виробництва авіаційних двигунів та енергетичних установок, Енергетичний менеджмент

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року
Харків – 2021 р.

Розробники: канд. філос. наук, доцент Качуров Є.В.

зав. лаб., ст. викл. Гаплевська О.І.

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри 701

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2020 р.

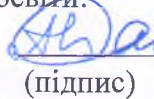
Завідувач кафедри д-р філос. наук, професор

О.П. Проценко

Погоджено з представником здобувачів освіти:

В.о. голови Студентської Ради

(підпис)

А.О. Данilenko
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладачів

Качуров Євген Васильович,
кандидат філософських наук, доцент,
викладає в університеті наступні дисципліни:

- філософія;
- логіка і основи аргументації;
- релігієзнавство;
- філософія права

Напрями наукових досліджень: філософія
права, логіка, гносеологія

Гаплевська Ольга Іванівна,
завідувачка лабораторією, ст. викладач,
викладає в університеті наступні дисципліни:

- філософія;
- етика ділового спілкування;
- релігієзнавство;
- етика і етикет в культурі спілкування

Напрями наукових досліджень: ціннісні
орієнтації особистості, філософські аспекти
сучасної освіти, соціальна комунікація,
філософія туризму

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3 семестр.

Обсяг дисципліни:

Загальна кількість кредитів ЄКТС – 3, загальна кількість годин – 90;

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – доступ до навчання без обмежень.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – у виробничій практиці, професійній діяльності, між особистих стосунках, у сфері повсякденного буття.

Мета вивчення дисципліни «Філософія» передбачає, насамперед, розвиток здобувача в особистісному, професійному та соціальному плані, а її результатом є не просто набуття спеціальних знань, умінь та навичок, а формування ключових професійних компетенцій, адекватних сучасним соціокультурним умовам.

Навчальний процес підготовки здобувачів здійснюється з урахуванням дидактичних можливостей сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання (система Mentor) та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до самоосвіти, постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності, швидкої адаптації до змін у сучасному соціальному просторі. Основна увага при підготовці здобувачів освіти зосереджена на засвоєнні проблем людського буття, особливостей світогляду людини, проблем пізнання світу, закономірностей розвитку природи та суспільства слугує не лише професійному становленню здобувача вищої освіти, а і його духовному зростанню, формуванню всебічно розвиненої та високоосвіченої особистості.

Відповідно до вказаної мети **завдання** даної дисципліни представляє собою послідовне освоєння філософських категорій, принципів, концепцій, які б забезпечили компетентну орієнтацію здобувача вищої освіти в сучасних соціально-правових, політичних, культурних процесах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні досягти таких **компетентностей**:

- розуміння сутності філософії та її роль в історії культури, специфіки взаємин філософії з іншими формами духовного життя людства (релігією, наукою, правом);
- знання основних етапів розвитку світової філософської думки та сутності поглядів видатних філософів античності, європейського середньовіччя, Нового часу, сучасної західної філософії, вітчизняної філософської традиції і східних релігійно-філософських вчень;
- володіння проблематикою основних філософських дисциплін;
- розуміння історичності людського буття, багатоманітності культур і цивілізацій;

- знання основних етапів розвитку науки та критеріїв науковості, розуміння ролі науки в розвитку цивілізації, сутності та значущості наукової раціональності;
- розуміння основних закономірностей розвитку природи і суспільства та місця людини у світі;
- усвідомлення ролі та значення культури в історії людства;
- усвідомлення значущості загальнолюдських цінностей та етичних норм.

Програмні результати навчання:

1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.
2. Знати філософську термінологію та основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.
3. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та філософської проблематики.
4. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.
5. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.
6. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.
7. Мати навички написання філософських текстів.
8. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської літератури.
9. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
10. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
11. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
12. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.
13. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.
14. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в сфері наукового пізнання.
15. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати

Міждисциплінарний зв'язок:

Всесвітня історія, логіка, соціологія, політологія, етика, естетика, релігієзнавство, психологія, культурологія, філософія науки та техніки.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Основні проблеми філософії

Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: **Філософія й інші форми суспільної свідомості.***
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Визначення філософії. Філософія як мудрість та спосіб буття. Філософія та філософствування. Первинне розуміння філософії. Особливості історичного виникнення філософії. Джерела та призначення філософії. Світогляд: структура, історичні типи та їх особливості. Міфологія, релігія, наука, філософія як особливі форми осмислення людиною світу. Філософія, наука, релігія, ідеологія. Особливості філософського та наукового світогляду. Визначення науки. Наука і гуманітарне знання. Наукове знання та наукові дослідження. Факт. Науковий факт. Функції філософії: світоглядна, пізнавальна, методологічна, соціально-практична. Специфіка філософського пізнання дійсності. Буття та мислення.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Тема 2. Стародавні філософські системи Сходу та Заходу.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: **Загальні особливості світогляду за історичними епохами.***
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Східна парадигма. Зародження філософської думки. Східний та західний тип культури і філософствування. Прагматичність філософського знання – давньоіндійська філософія. «Ведична» та епічна література про людину, її походження та існування. Релігійно-філософські вчення: індуїзм, джайнізм, буддизм. Закони Ману. Давньокитайська філософія. Філософія даосизму про проблему співвідношення особистісного, суспільного та космічного. Моїзм, легізм, етико-політичні. Основи конфуціанства.

Західна антична парадигма. Філософія античності. Етапи її розвитку та загальні особливості. Періодизація філософії Давньої Греції. Натурфілософські школи Давньої Греції та їх космоцентрична спрямованість. Досократики. Піфагор та піфагорійці. Елліністична філософія: стоїцизм, еkleктизм, неоплатонізм, епікуреїзм, скептицизм. Класичний період розвитку філософії. Сократ, Платон, Аристотель. Римська антична філософія.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Тема 3. Свідомість як філософська проблема.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: **Загальні особливості світогляду за морально-ціннісними орієнтирами.***
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Філософський зміст проблеми свідомості. Проблема свідомості в історії філософської думки. Концепції свідомості. Атрибутивні властивості, функції та структура свідомості. Для чого нам філософська теорія реальності. Нова онтологія: творець та творіння. Релігійний характер філософської думки Середньовіччя. Теоцентризм. Основні напрямки розвитку християнської філософії: апологетика, патристика, схоластика, містика. Філософія Фоми Аквінського. Сучасне розуміння реальності: філософія та природничі науки.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Тема 4. Філософське вчення про буття та філософія пізнання.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: **Загальні особливості світогляду за рівнем світобачення та усвідомлення.***
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Філософське розуміння проблеми буття. Уявлення про онтологію як вчення про буття. Особливості розуміння буття як засади виникнення різних філософських концепцій. Основні рівні та форми буття. Філософські категорії осмислення буття. Діалектико-матеріалістичне, метафізичне й ідеалістичне розуміння буття. Сучасне осмислення поняття «матерія». Сучасні уявлення про спосіб і форми існування матеріального світу. Подолання наукового догматизму та «коперніканський переворот» в філософії. Вчення про можливості наукового пізнання та побудову світу І. Канта. Основні закони та принципи діалектики. Криза раціонального розуміння дійсності. Критика філософії історії Г. В. Ф. Гегеля. Здатність людини утворювати осмислені вислови про світ і про саму себе. Основні складові пізнавального процесу. Чуттєвий ті раціональний рівні пізнання. Поняття наукового дослідження та форми наукового пізнання. Пізнання як відображення і творення. Методи наукового пізнання.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Тема 5. Вітчизняна філософія у контексті світової філософської думки.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: **Нарис з історії української філософії.***

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Дохристиянські витоки української філософії. Філософська думка часів Київської Русі. Найдавніші філософи на теренах давньої України та зміст їхніх вчень. Основні твори «книжників» Київської Русі та їх світоглядно-філософський зміст. Уявлення про світ, людину, пізнання світу, роль наук у житті людей у творах мислителів Київської Русі.

Передумови розвитку вітчизняної філософії: філософська думка Княжої доби, братські школи, Києво-Могилянська академія. Г.С. Сковорода та його життя і філософія. «Філософія серця» П. Юркевича та її вплив на формування філософії Срібної доби. Проблема людини, змісту історії і творчості у філософії В. Соловйова, М. Бердяєва, С. Франка.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Тема. 6. Філософське осмислення людини.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: Людина у соціокультурному просторі суспільства.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Людина як основний предмет філософського аналізу. Актуальність філософського дослідження людини. Що таке людина? Філософські аспекти антропогенезу. Основні філософсько-антропологічні проблеми: природа і сутність людини, сенс життя, щастя людини, спілкування і розуміння. Поняття про особу. Феномен тілесності. Соціалізація особи. Уявлення про «Я-концепцію». Ціннісні орієнтації, свобода, відповідальність та криза особи в сучасному світі. Багатомірність людського буття та сутності людини. Екзистенційний та есенційний підходи до витлумачення людини і світу. Особливі виміри людського: духовність, свобода, творчість, моральність. Комунікативна природа людського буття. Людина у самотності та комунікації. Людина як істота, котра трансцендує.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовий модуль 2. Логіка і методологія наукового пізнання.

Тема 7. Логіка як основа філософського світогляду.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: Логіка формальна і діалектична.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Мислення як предмет вивчення логіки. Основні особливості процесу мислення. Поняття форми мислення і закони мислення. Характеристики основних логічних принципів. Історичні форми й особливості діалектики. Діалектичні принципи і закони розвитку. Альтернативи діалектики (софістика, еклектика, «діалектична теологія», «негативна діалектика», синергетика). Емпіричне пізнання й абстрактно-теоретичне мислення. Прийоми і способи пізнання. Форми мислення. Визначення, структура і складові елементи. Мова логіки. Природна і логічна мови. Знакова система логіки. Природна і логічна мови. Поняття про мову логіки висловлень. Теоретичне і практичне значення логіки.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Тема 8. Основи понятійного мислення.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: Поняття як форма мислення.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Поняття як форма мислення. Операції з поняттями. Зміст і обсяг понять. Класи. Підкласи. Елементи класу. Відносини між класами понять. Прийоми утворення понять. Класифікація і види понять. Загальні й одиничні поняття. Конкретні й абстрактні поняття. Відносні і безвідносні. Позитивні і негативні. Збірні і незбірні. Поняття з порожнім обсягом. Відносини між поняттями. Типи сумісності. Типи несумісності. Правила визначення понять. Сутність і значення визначення. Види визначень. Неявні визначення. Прийоми, що замінюють визначення. Розподіл понять. Види розподілу. Правила розподілу. Логічні операції з поняттями. Операції з класами.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

ТЕМА 9. Складові форми мислення, судження та умовиводу.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: Судження і умовивід як форми мислення.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Загальна характеристика судження. Судження як форма мислення. Відмінність судження від пропозиції. Види суджень. Прості судження. Види і склад простих суджень. Судження

зі складними чи суб'єктами предикатами. Стандартизація судження. Правила стандартизації. Категоричні судження і їхні види. Судження, що виділяють і виключають. Класифікація категоричних суджень. Складні судження. Утворення складних суджень із простих. Види складних суджень. Диз'юнкція. Кон'юнкція. Імплікація. Еквівалентність. Заперечення. Умови істинності складних суджень. Поняття необхідної і достатньої умови. Перетворення складних і простих суджень. Зв'язок між простими судженнями зі складними суб'єктами і предикатами і складними судженнями. Перетворення категоричних суджень за рахунок розширення суб'єктів. Розподіленість термінів у судженні. Логічний квадрат. Відносини між судженнями по істинності. Відносини сумісності (еквівалентність, підпорядкування, субконтрарність). Відносини несумісності (контрадикторність, контрарність). Основні види умовиводів (дедуктивні, індуктивні). Поняття дедуктивних умовиводів. Види дедукції.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

ТЕМА 10. Проблема пізнання у філософії.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-6 годин.*
- *Тема семінарського заняття: **Методи і форми наукового пізнання. Проблема істини в пізнанні.***
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Поняття пізнання та його види. Рівні і форми пізнання. Взаємні впливи наукового, мистецького та життєво-досвідного пізнання. Проблема істини в пізнанні. Істина та якісні характеристики знання. Істина та життєва правда. Методи і форми наукового пізнання. Проблема, гіпотеза, теорія як форми наукового пізнання. Людина і пізнання.

- *Обсяг самостійної роботи здобувача: 4-8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій та навчальних посібників. Формування питань до викладача. Підготовка до доповіді.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

6. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1 Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	12	0...12
Виконання практичних робіт*	0...2	8	0...16
Модульний контроль	0...22	1	0...22
Змістовний модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	12	0...12
Виконання практичних робіт*	0...2	8	0...16
Модульний контроль	0...22	1	0...22
Усього за семестр			0...100

*В якості семестрового завдання викладач може запропонувати різні види роботи: аналіз першоджерел, презентація теми, ведення словника, написання наукової роботи, виступ на студентській конференції тощо.

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Залік складається з двох питань на розкриття запропонованої теми (по 20 балів за кожне питання) та 30 питань тестових завдань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує по 2 бали).

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати модульні тестування та захистити індивідуальні завдання. Мати хоча б фрагментарні, поверхові знання найважливіших розділів програми, лекційного курсу, сутність та зміст етичних проблем сучасності. Можливі незначні труднощі з використанням науково-понятійного апарату і термінології навчальної дисципліни, часткові труднощі з виконанням передбачених програмою завдань, неповне знайомство з рекомендованою літературою; заохочується прагнення логічно виразно й послідовно викласти відповідь.

Добре (75-89). Добре володіти основним матеріалом курсу. Виконати та захистити всі модульні, семестрові та самостійні завдання. Знати категоріально-понятійний апарат, вміти визначати проблематику та основні підходи до її вирішення, продемонструвати навички критичного мислення та логічного аналізу, для кожної етичної теорії вміти формулювати її принципи, визначати специфічні риси, аналізувати ідеї основних представників; показувати, як принципи певної етичної теорії виявляють себе у феноменах ділового життя. Знання найважливіших робіт зі списку рекомендованої літератури.

Відмінно (90-100). Глибоке і систематичне знання всього програмного матеріалу і структури дисципліни, а також основного змісту і новацій лекційного курсу в порівнянні з навчальною літературою; виразне і вільне володіння концептуально-понятійним апаратом, науковою мовою і термінологією відповідної наукової галузі; публікація наукової роботи (тез, статей); знання основної і знайомство з додатково рекомендованою літературою; вміння виконувати передбачені програмою завдання; логічно коректний і переконливий виклад відповіді. Формулювати та відстоювати власні світоглядні позиції, розуміти суть та вести діалог із представниками інших культур.

8. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

9. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

<http://library.khai.edu/>

Качуров Е.В. Логика: учеб. пособие/ Е.В. Качуров.- Х.: «ХАИ», 2010.-52 с.

Філософія в тестах: навч. посіб /В. О. Чернієнко, Н. Л. Більчук, С. І. Широка, О. І. Гаплевська. – Х.: «ХАІ», 2018. – 220 с.

Чернієнко В.О. Філософія: методика викладання дисципліни: навч. посіб. /В.О. Чернієнко, О.І. Гаплевська. – Х.: «ХАІ», 2016. – 140 с.

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/>

10. Рекомендована література

Базова:

1. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти, 3-є видання. – Львів: Новий Світ – 2000, 2020. – 296 с.
2. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія. Посібник для студентів ВНЗ, 3-є видання – К.: Академвидав, 2019 – 592 с.
3. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. - 2-ге вид., переробл. і допов. - Харків : Право, 2018. - 432 с.

Допоміжна:

1. Гуссерль Э. Картезианские размышления / пер. с нем. В. И. Молчанова. М. : Академический проект, 2010. 229 с.
2. Етика: Навч. посіб. /В.О.Лозовий, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін.; За ред. Проф. В.О. Лозового. – К.: Юринком Інтер, 2005. – 224 с.
3. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.Д.Титов, С.Д. Цалін, О.П. Невельська-Гордєєва та ін. За заг. Ред. Проф. В.Д.Титова. – Х.: Право, 2005. – 208 с.
4. Попович М. Бути людиною. Вид. 3-є, переробл. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 336 с.
5. Семенюк Е.П., Мельник В.П. Філософія сучасної науки і техніки. – Львів: Світ, 2006. – 152 с.
6. Філософія : підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол авторів; за ред. Л. В. Губерського. Харків: Фоліо, 2013. 510с.
7. Філософія: світ людини : курс лекцій : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов, Є. Андрос, А. Дондюк. Київ : Либідь, 2003. 430 с.
8. Фюст М., Тринкс Ю. Філософія / Пер. з нім. В. Кебуладзе. К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. 536 с.